

Olsztyn, 23 grudnia 2019 r.

PS-VI.431.2.29.2019.KS

Pan
Zbigniew Piestrzyński
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Giżycku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.979.2019 z dnia 16 października 2019 r. /**akta kontroli str. 1**/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, delegatura Urzędu w Ełku, w składzie:

1. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
  2. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, ul. Smętka 5, 11-500 Giżycko. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 28 października 2019 r. i zakończono w dniu 31 października 2019 r. Przedmiotem kontroli była organizacja wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Powiat - co oznacza: Powiat Giżycki;
2. Centrum/ PCPR/ Organizator/ kontrolowana Jednostka/ Jednostka - co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, ul. Smętka 5;
3. Dyrektor/ Dyrektor PCPR/ - co oznacza: Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, pana Zbigniewa Piestrzyńskiego;
4. Z-ca Dyrektora/ Z-ca Dyrektora PCPR/ Z-ca Dyrektora Centrum/ Z-ca Dyrektora kontrolowanej Jednostki - co oznacza: Zastępcę Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, panią Małgorzatę Kulik;
5. Regulamin - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku*;
6. Koordynator - co oznacza: koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w ustawie, zatrudnionego w PCPR.
7. Osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą/ rodzinna piecza zastępcza/ rodzina sprawująca pieczę zastępczą/ rodzina zastępcza - co oznacza: rodziny zastępcze oraz

rodzinny dom dziecka, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy, funkcjonujące na terenie Powiatu Giżyckiego.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną Jednostkę. Z uwagi na usprawiedliwioną nieobecność Dyrektora PCPR, kontrolę przeprowadzono w obecności pani Małgorzaty Kulik – Z-cy Dyrektora, która zgodnie z zakresem czynności, zastępuje Dyrektora podczas jego nieobecności /**akta kontroli str. 2-3**/. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę dokumentacji oraz informacje i wyjaśnienia przekazane przez ww., koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i pedagoga.

Działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA Z KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych jednostki

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku jest jednostką organizacyjną Powiatu Giżyckiego, która zgodnie z art. 241 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zarządzeniem Starosty Powiatu Giżyckiego nr 16/2011 z dnia 21 września 2011 r. została wyznaczona na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W okresie podlegającym kontroli szczegółową organizację oraz zasady funkcjonowania Centrum określał *Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku*, przyjęty Uchwałą Nr 125/2011 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 21 listopada 2011 r., wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałami Zarządu Powiatu w Giżycku: Nr 110.2015 z dnia 14 września 2015 r. i Nr 138.2015 z dnia 26 listopada 2015 r. /**akta kontroli str. 4-31**/.

Analiza Regulaminu wykazała, iż w strukturze organizacyjnej wyodrębniono Zespół ds. Pieczy Zastępczej, natomiast w § 9 określono jego zadania, a także zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści Regulaminu.

2. Stan zatrudnienia pracowników organizatora realizujących zadania z zakresu udzielania wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej

Z informacji przedłożonej przez Z-cę Dyrektora kontrolowanej Jednostki /**akta kontroli str. 32-35**/ wynika, iż w okresie podlegającym kontroli, zadania z zakresu udzielanego wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej wykonywali następujący pracownicy:

- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej - 9 osób w ramach 5 etatów, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w systemie zadaniowego czasu pracy, w pełnym wymiarze czasu pracy (4 osoby zatrudnione były na zastępstwo),
- pracownik socjalny, zatrudniony w wymiarze ½ etatu,
- specjaliści pracy z rodziną - 2 osoby, z których jedna zatrudniona na tym stanowisku w wymiarze 3/4 etatu, a w wymiarze 1/4 etatu na stanowisku pedagoga,

- psychologowie - 3 osoby, w tym: 1 zatrudniona w ramach umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, 1 na podstawie umowy o świadczenie usług i 1 na podstawie umowy zlecenia,
- terapeuta, zatrudniony w ramach umowy o świadczenie usług.

3. Zgodność zatrudnienia koordynatorów z wymaganymi kwalifikacjami oraz zapewnienie im szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

Analiza przedłożonej dokumentacji osobowej koordynatorów zatrudnionych w PCPR wykazała, iż posiadali oni kwalifikacje zawodowe, określone przepisami art. 78 ust. 1 ustawy.

W tezkach akt osobowych znajdowały się oświadczenia koordynatorów potwierdzające spełnianie przez nich warunków, o których mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy, tj. o:

- niepozbawieniu / nieograniczeniu władzy rodzicielskiej,
- braku obowiązku alimentacyjnego,
- nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Jak wynika z oświadczenia Z-cy Dyrektora Centrum, przyjętego do protokołu **/akta kontroli str. 36/**, w okresie podlegającym kontroli nie było przypadku wszczęcia przeciwko osobie będącej koordynatorem postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego.

Ustalono, że praca koordynatorów nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, zgodnie z art. 79 ust. 3 ustawy. Ponadto, stosownie do art. 79 ust. 4 wyżej wskazanego aktu prawnego, koordynatorzy nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Powiat **/akta kontroli str. 37-44/**.

Poza tym ustalono, iż w myśl art. 77 ust. 5 ustawy, koordynatorzy podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną poprzez samokształcenie oraz udział w szkoleniach (za wyjątkiem 3 osób, zatrudnionych w krótkim okresie czasu na zastępstwo za nieobecnych pracowników), których wykaz stanowi **akta kontroli str. 37-44**.

W badanym okresie, stosownie do art. 77 ust. 6 ustawy, Organizator umożliwiał koordynatorom korzystanie z poradnictwa psychologicznego, świadczonego na terenie Jednostki, mającego na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji. Ponadto koordynatorzy mogli korzystać z pomocy prawnej, świadczonej przez prawnika zatrudnionego w PCPR.

4. Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Giżyckim.

W okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu funkcjonował 1 rodzinny dom dziecka oraz 120 rodzin zastępczych, z czego: 4 rodziny zawodowe, z których 1 pełniła funkcję pogotowia rodzinnego, 38 rodzin niezawodowych, 78 rodzin spokrewnionych, w tym 1 rodzina łącząca funkcję rodziny spokrewnionej i niezawodowej **/akta kontroli str. 45/**. Ustalono, że w dacie kontroli, w Powiecie funkcjonował 1 rodzinny dom dziecka i 98 rodzin zastępczych **/akta kontroli str. 46-53/**. W rodzinnych formach pieczy zastępczej (w dacie kontroli) umieszczonych było łącznie 136 dzieci **/akta kontroli str. 46-53/**. Na dzień kontroli wsparciem

koordynatora objętych było 75 rodzin, natomiast 24 rodziny pozostawały pod opieką Organizatora, a mianowicie: pracownika socjalnego oraz 2 specjalistów pracy z rodziną.

5. Zapewnienie wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Z informacji przekazanych przez Z-cę Dyrektora wynika, że w PCPR nie wprowadzono wewnętrznych zarządzeń, regulujących realizację zadań przez koordynatorów, w tym sposobu dokumentowania przez nich pracy z rodziną zastępczą.

Ustalono, że w dacie kontroli każdy koordynator miał pod opieką 15 rodzin **/akta kontroli str. 37-44/**. Stwierdzić należy, iż limit rodzin przypadający na jednego koordynatora, określony w art. 77 ust. 4 ustawy, nie został przekroczony.

Szczegółowej analizie poddano dokumentację 8 rodzin, w tym: rodzinnego domu dziecka, 1 rodziny zastępczej zawodowej, pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 2 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 4 rodzin zastępczych spokrewnionych.

Ustalono, że prowadzący rodzinny dom dziecka i rodziny zastępcze, w każdym badanym przypadku, w myśl art. 77 ust. 1 ustawy, pisemnie wnioskowały o objęcie ich opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej **/akta kontroli str. 54/**.

Stosownie do art. 77 ust. 2 ustawy, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza organizator rodzinnej pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Z ustnych informacji, przekazanych przez Z-cę Dyrektora Centrum wynika, iż Organizator zasięgał opinii osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w trakcie przeprowadzania przez pracownika socjalnego wywiadu z rodziną, w którym ujmował informację, aby rodzinę objąć wsparciem koordynatora, podając dane personalne koordynatora. Podpis rodziny w arkuszu wywiadu potwierdzał pozytywną opinię rodziny dla danego koordynatora, natomiast podpis Dyrektora Jednostki - wyznaczenie koordynatora danej rodzinie.

Powyższe znajduje potwierdzenie w przypadku 3 spośród 8 rodzin, których dokumentację poddano badaniu. W związku z powyższym kontrolujący zwrócili się z pisemnym zapytaniem do Z-cy Dyrektora, dlaczego w pozostałych przypadkach, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, nie zasięgało się opinii rodzin, przed wyznaczeniem koordynatora. Z-ca Dyrektora kontrolowanej Jednostki w pisemnym wyjaśnieniu wskazała, że *„planowany do objęcia rodziny koordynator uczestniczy w wizycie w rodzinie z pracownikiem socjalnym. Wspólnie ustalają, czy rodzina akceptuje osobę koordynatora. W wymienionych w zapytaniu przypadkach zasięgnięto opinii ustnie”* **/akta kontroli str. 55-56/**.

Brak udokumentowania w **formie pisemnej** zasięgnięcia opinii rodziny przed wyznaczeniem jej koordynatora budzi wątpliwość, czy wymóg ten został spełniony w przypadku wszystkich rodzin.

Przyczyną stwierdzonego uchybienia jest niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie. Wskazane uchybienie nie rzutowało jednak na jakość i zakres realizowanych zadań.

Zespół inspektorów ustalił, że w okresie podlegającym kontroli, osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą nie wnioskowały do PCPR o zmianę osoby koordynatora **/akta kontroli str. 57/**. Jak wynika z informacji przekazanych przez Z-cę Dyrektora **/akta kontroli str. 58/**, w przypadku zmian kadrowych na stanowisku koordynatora, nowy koordynator przedstawiany

jest rodzinie przez pracownika socjalnego podczas wizyty u rodziny, wówczas „wspólnie ustalają, czy rodzina akceptuje/opiniuje pozytywnie osobę koordynatora”. W ocenie zespołu inspektorów w przypadku zmiany osoby koordynatora (np. z przyczyn kadrowych), fakt zasięgnięcia opinii rodziny winien być również dokumentowany, bowiem będzie to stanowiło potwierdzenie akceptacji nowego koordynatora przez rodzinę. Powyższe zostało omówione z Z-cą Dyrektora kontrolowanej Jednostki.

Z analizy „Kart czynności koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej” /akta kontroli str. 59-70/ wynika, iż koordynatorzy byli w częstym kontakcie z rodzinami zastępczymi, pozostającymi pod ich opieką (kontakt telefoniczny i osobisty podczas wizyt domowych oraz na terenie PCPR). Poczynione ustalenia w ramach pracy z rodzinami koordynatorzy dokumentowali w formie „Notatek służbowych” /akta kontroli str. 71-72/.

Analiza dokumentacji rodzin wykazała, iż praca koordynatorów polegała m.in. na:

- wspieraniu rodzin w trudnych sytuacjach,
- pomocy w uzyskaniu specjalistycznego wsparcia,
- wzmacnianiu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- współpracy ze środowiskiem lokalnym.

6. Organizacja wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej

W zakresie organizacji wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu podejmowane były liczne działania, w szczególności z zakresu:

a) zapewnienia badań psychologicznych rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka:

Stwierdzono, że osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz rodzinom zastępczym z terenu Powiatu zapewniano badania psychologiczne, w wyniku których sporządzone zostały opinie o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Z informacji Z-cy Dyrektora kontrolowanej Jednostki /akta kontroli str. 73/ wynika, iż w okresie podlegającym kontroli, sporządzono łącznie 51 opinii. Psycholodzy, zatrudnieni w PCPR, byli osobami uprawnionymi do wystawiania ww. opinii, bowiem posiadali tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia oraz co najmniej 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym, co jest zgodne z art. 42 ust.1 pkt 5 lit. b ustawy.

b) zapewnienia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby:

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest zobowiązany do zapewnienia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji z uwzględnieniem ich potrzeb.

Z zestawienia przedłożonego przez Z-cę Dyrektora Centrum /akta kontroli str. 74/ wynika, że w okresie objętym kontrolą rodzinom zorganizowano:

- warsztaty „Budowanie prawidłowych relacji w rodzinie” (7 rodzin),
- warsztaty „Komunikacja w rodzinie w sytuacjach kryzysowych” (9 rodzin),

- szkolenie „*Agresja w Internecie - zagrożenia w Internecie*” (9 rodzin),
- szkolenie „*Samouszkodzenie i zachowania autoagresywne u dzieci i młodzieży jako przejaw stosowania nieprawidłowych metod wychowawczych w rodzinie. Wpływ diety dziecka na jego rozwój. Zaburzenia odżywiania. Zaburzenia odżywiania jako skutek stosowania przemocy wobec dziecka*” (16 rodzin),
- cykl szkoleń z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej (łącznie 90 rodzin).

Poza tym ustalono, że w okresie podlegającym kontroli, zorganizowano 2 cykle szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (łącznie 25 rodzin) oraz szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe (1 rodzina), na podstawie programu PRIDE – Rodzinna Opieka Zastępcza.

W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka stwierdzono, iż rodziny były imiennie, w formie pisemnej, zapraszane do udziału w ww. szkoleniach. W badanej dokumentacji rodzin znajdowały się zaświadczenia potwierdzające ich udział w szkoleniach.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy stwierdzić, iż Organizator, w myśl wyżej cytowanego aktu prawnego, zapewniał rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka szkolenia podnoszące ich kwalifikacje, których tematyka odzwierciedlała potrzeby rodzin.

c) zapewnienia pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych:

Zespół inspektorów ustalił, że kontrolowana Jednostka, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 6 ustawy, w okresie podlegającym kontroli, zapewniała pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w ramach grupy wsparcia. Za organizację pracy i prowadzenie spotkań w ramach grupy wsparcia odpowiedzialny był terapeuta zatrudniony w Centrum. W wyniku analizy dokumentacji rodzin stwierdzono, iż zaproszenia do rodzin na spotkania w ramach grupy wsparcia, kierowane były w formie pisemnej **/akta kontroli str. 75/**. Ustalono ponadto, że przebieg spotkań dokumentowano w formie sprawozdań, a także sporządzano listy uczestników **/akta kontroli str. 76-77/**. W 2018 r. odbyło się 11 spotkań, natomiast w 2019 r. (do dnia kontroli) - 9 spotkań **/akta kontroli str. 78/**.

Przepisy art. 73 ust. 1 ustawy stanowią, iż w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej. Zespół inspektorów ustalił, iż w badanym okresie na terenie Powiatu, z możliwości czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem skorzystała rodzina zastępcza zawodowa, pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego **/akta kontroli str. 79/**. Dziecko z tej rodziny zostało umieszczone w rodzinie pomocowej, z którą, w myśl przepisów art. 75 ust 1 ustawy, została zawarta stosowna umowa **/akta kontroli str. 80-82/**.

d) organizowania dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy:

Zgodnie z przepisami art. 66 ust. 1 ustawy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobligowany jest do organizowania dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy. Z informacji udzielonej przez Z-cę Dyrektora kontrolowanej Jednostki wynika, iż „zarówno rodziny zastępcze, jak i prowadzący rodzinny dom dziecka nie

zgłaszali organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej potrzeby skorzystania z pomocy wolontariuszy” /akta kontroli str. 83-84/.

W ocenie kontrolujących zasadnym wydaje się podjęcie działań ukierunkowanych na stworzenie bazy osób, chcących pełnić funkcję wolontariuszy, aby w przypadku pojawienia się potrzeb, móc przydzielić ich poszczególnym rodzinom. W trakcie trwania czynności kontrolnych powyższe zostało omówione z Z-cą Dyrektora Centrum.

e) prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:

Na organizatorze rodzinnej pieczy zastępczej spoczywa obowiązek prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, wynikający z art. 76 ust. 4 pkt 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z analizy dokumentacji oraz informacji przekazanych przez Z-cę Dyrektora Centrum /akta kontroli str. 85/ wynika, że rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, a także dzieci przebywające w pieczy zastępczej, w okresie objętym kontrolą, korzystały z poradnictwa świadczonego przez 3 psychologów zatrudnionych w PCPR (w tym 1 zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy). Ww. specjaliści udzielali rodzinom porad podczas indywidualnych konsultacji na terenie Centrum, a także podczas wizyt w środowiskach rodzin. Przedłożone kontrolującym „Karty pracy z dzieckiem/osobą dorosłą” /akta kontroli str. 86/ odzwierciedlały świadczone przez psychologów poradnictwo dla rodzin sprawujących pieczę zastępczą oraz ich dzieci, a także dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W powyższych dokumentach ujmowano następujące informacje: dane osobowe, datę i godzinę przyjęcia, problem, zalecenia/ efekty udzielonej pomocy, datę kolejnej konsultacji.

Z informacji przekazanych przez Z-cę Dyrektora /akta kontroli str. 87/ wynika, iż rodzinom zapewniano również wsparcie pedagoga na terenie PCPR oraz w Powiatowym Ośrodku Rozwoju Edukacji w Giżycku. W trakcie rozmowy z pedagogiem, zatrudnionym w Centrum ustalono, iż udzielał on porad bezpośrednio rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka w trakcie oceny sytuacji dziecka, podczas wizyt w środowiskach rodzin oraz spotkań indywidualnych w siedzibie Jednostki. Poddana analizie dokumentacja rodzin potwierdziła, iż faktycznie pedagog, podczas wizyt, udzielał porad osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, mających na celu m.in. wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin /akta kontroli str. 65/. Przedłożona kontrolującym dokumentacja nie odzwierciedlała natomiast porad udzielanych rodzinom indywidualnie na terenie Centrum. Z informacji przekazanych przez pedagoga wynika, iż nie dokumentował on poradnictwa świadczonego osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą.

Brak potwierdzenia realizacji tego zadania przez pedagoga uniemożliwia zweryfikowanie w jakim zakresie pedagog świadczył pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka podczas indywidualnych spotkań na terenie Centrum. W ocenie zespołu kontrolnego dokumentowanie przez pedagoga świadczonej pomocy rodzinom zastępczym/prowadzącym rodzinny dom dziecka w formie poradnictwa umożliwi wgląd

w całości ich sytuacji oraz przeżywane przez nich trudności, co pozwoli na udzielenie im kompleksowego wsparcia.

Przyczyną stwierdzonego uchybienia jest niewłaściwie przyjęty sposób organizacji pracy. W trakcie kontroli nie stwierdzono skutków powyższego uchybienia.

Ustalono ponadto, iż w okresie objętym kontrolą, zapewniano również pomoc doradcy zawodowego na terenie PCPR oraz w Powiatowym Ośrodku Rozwoju Edukacji w Giżycku. Z porad doradców zawodowych skorzystało łącznie 5 osób **/akta kontroli str. 87/**.

f) zapewnienia pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego:

W toku kontroli ustalono, że PCPR, w okresie objętym kontrolą, zapewniało rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka pomoc w formie poradnictwa prawnego, które świadczone było przez prawnika zatrudnionego w kontrolowanej Jednostce, w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą miały możliwość korzystania z bezpłatnych porad prawnych, świadczonych w każdy dzień tygodnia przez prawników w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej, zlokalizowanym w siedzibie Centrum **/akta kontroli str. 87/**.

g) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego:

Przepisy art. 76 ust 4 pkt 14 ustawy stanowią, że organizator zobowiązany jest do zapewnienia rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Zespół inspektorów ustalił, że Organizator, w okresie objętym kontrolą, zapewniał rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka dostęp do poradnictwa, mającego na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, które świadczone było przez psychologów i pedagoga. Osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą mogły korzystać również z porad terapeuty, podczas spotkań odbywających się w ramach grupy wsparcia.

7. Uwagi i wnioski

Mając na uwadze ustalenia kontroli stwierdzić należy, że w okresie objętym kontrolą, rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku zapewniało dostęp do różnych form wsparcia, przewidzianych przepisami art. 76 ustawy.

Biorąc pod uwagę dużą liczbę rodzin zastępczych, funkcjonujących w Powiecie Giżyckim oraz fakt, że każdy z 5 zatrudnionych w PCPR koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, w dniu podjęcia czynności kontrolnych, obejmował wsparciem 15 rodzin zastępczych (zatem maksymalną liczbę rodzin przypadającą na jednego koordynatora), w sytuacji, kiedy na mocy orzeczenia sądu zawiązą się nowe rodziny, bądź któraś z 24 rodzin nieobjętych wsparciem koordynatora, a pozostająca pod opieką Organizatora, wystąpi z wnioskiem o przydzielenie

koordynatora, brak będzie możliwości objęcia ich opieką koordynatora. Podkreślić należy, iż wnioski ze strony rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka o przydzielenie koordynatora, nakłada na Organizatora obowiązek zapewnienia takiego wsparcia.

Mając powyższe na względzie rekomenduje się rozważenie możliwości podjęcia działań w kierunku zatrudnienia kolejnych osób na stanowisku koordynatora.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami, działając w oparciu o art. 197 d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznaczać po zasięgnięciu opinii odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy oraz dokumentować ten fakt.
2. Dokumentować fakt udzielanego przez pedagoga poradnictwa, o którym mowa w art. 76 ust. 4 pkt 9 ustawy.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019 poz. 1111 ze zm.).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Kastrau

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie

Katarzyna Stefanowska – główny specjalista
Agnieszka Brzozowska – główny specjalista